

Sensorveiledning til eksamen ECON1710 H2019

«Fasit» på stikkords form

1a) Antall barn en kvinne vil få hvis hun...

b) «Modernisering» (utdanning/industrialisering/urbanisering) -> lavere barnetallsønsker, dels gjennom å senke dødeligheten (som dessuten også skjer pga den politikken som føres). Også reguleringskostnadene – inkludert følelsen av å bryte en norm hvis man «griper inn» - må være forholdsvis lave for å få fruktbarhetsfall. Skjer pga de samme faktorene pluss sekularisering. Tilleggspong, ikke tydelig i pensum: færre kvinner gift pga utvandring.

c) En grunn til lav fruktbarhet blant høyt utdannede er at de har høyere alternativkostnader. Dette argumentet har blitt generelt mindre relevant pga bedre tilgang til barnehager og annet som gjør det enklere å være i lønnsarbeid mens man har små barn.

2a) $(\text{fødsler-dødsfall})/\text{folketall}=0.026$. Fordobling på $70/2.6=27$ år hvis det er 0 nettoinnvandring

b) I flere av de andre landene har det hittil vært lite fruktbarhetsfall. Både i disse og i Kenya (der fruktbarheten har falt en god del) blir det nok ytterligere fruktbarhetsfall etter hvert pga videre utdanning/industrialisering/urbanisering, som fører til ... (dels gjennom svekkelse av de sidene ved religionen og familiemønsteret som iflg pensumlitteraturen bidrar spesielt til høy fruktbarhet i regionen). Dessuten kan vedvarende eller økt innsats gjennom familieplanleggingstiltak bidra. Kan evt skrive litt om innholdet av disse tiltakene.

3)

a) usikkerhet om konsekvensene av befolkningsvekst*, erkjennelse av brudd på menneskerettigheter i land der det har vært bekymring for vekst**, erkjennelse av dårlig reproduktiv helse (spesielt mødredød, omskjæring) -> hjelp til prevensjon ses på som del av en tjeneste for å hjelpe den enkelte til å få bedre helse og nå sine egne mål. Dessuten knyttet til ideer om å styrke kvinners posisjon, siden problemer innen reproduktiv helse og menneskerettighetsbruddene har rammet kvinner spesielt.

* kan skrive litt om disse (vanskelig og ikke stor del av pensum)

** kan evt skrive noe om etiske problemer knyttet til at man påfører noen en belastning fordi det trolig/kanskje er fordeler for andre.

4)

a) aldersfordeling

b) $m_x = \text{dødsfall}/\text{snittbefolkning}$, $q_x = m_x / (1 + m_x/2)$, $L_x = l_x - 0.5q_x l_x$ (men litt dårlig tilnærming første året hvis høy spedbarnsdødelighet), $e_x = \text{sum av } L \text{ fra } x \text{ og videre dividert med } l_x$.

c) Har jo alt overlevd til 74 og har høyere inntekt og utdanning enn snittet i USA (og er gift), som kan være gunstig pga Det står om slikt i pensum, men ikke mye. (Lavere dødelighet i fremtiden enn nå, men det monner lite i et så kort perspektiv)